

RAAMATUSTA VALITTUJA SANANLASKUJA

Johanan Ben-Israel 5768 — יוחנן בן-ישראל ה'תשס"ח

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2008

Päivitetty 03.02.2008

ALUKSI

Keräsin nämä sananlaskut Raamatun Sananlaskujen kirjasta erästä Roš HaŠana -juhlaa varten vuonna 2003. Juhlassa jokainen sai nostaa pienestä rasiasta rullalle käärityn sananlaskun. Myöhemmin kukin luki vuorollaan sananlaskunsa ja keskustelimme niistä yhdessä. Haluan jakaa tämän idean ja nämä sananlaskut yleisesti kaikille kiinnostuneille.

Olen kääntänyt kaikki valitsemani sananlaskut itse, jotta niiden syvällisyys voisi tulla paremmin esille myös hepreaa taitamattomille lukijoille ja tarkistin alkuperäisen käännökseni vuonna 2006. Kirkkojen kristilliset käännökset usein latistavat ja hämärtävät hepreankielen selkeät ilmaisut. Haluan kuitenkin korostaa, että sananlaskuissa käytetty heprea on helppoudestaan huolimatta monimerkityksistä ja usein eri tavoin tulkittavissa. Käännöksissäni olen pyrkinyt välttämään ylimääräisiä suomalaisia sanoja ja selityksiä, koska hepreankielessä asiat sanotaan lyhyesti ja osuvasti. Olen jättänyt korkomerkit pois heprealaisesta tekstistä jakeen pääjakajaa lukuunottamatta, jota merkitsen käännöksessä pilkulla. Myöskään Herran Nimeä en ole kirjoittanut (lyhennetty he-kirjaimella ja heittomerkillä), näin sananlaskuja on mahdollista käyttää erilaisissa yhteyksissä, esimerkiksi Herran juhlissa ja muissa tilaisuuksissa.

Jos haluat käyttää näitä sananlaskuja edellä esittämälläni tavalla, voit leikata yksittäiset sananlaskut printatusta paperista niiden välissä olevaa katkoviivaa pitkin ja rullata ne tiiviiksi lieriömäisiksi kääroiksi. Nämä käärot saat pysymään kiinni kun käärit pienen paperilapun kynän ympärille ja teippaat sen putkeksi. Tästä paperiputkesta voit leikata pieniä renkaita, jotka voit sitten pujottaa yksittäisten sananlasku-käärojen ympärille, jolloin ne pysyvät hyvin kiinni. Oikeiden kirjakäärojen näköisiä niistä taas saa liimaamalla sananlasku-käärön kumpaankin päähän esimerkiksi hammastikun, tämä vaatii kyllä kärsivällistä askartelua, mutta on sitäkin palkitsevampaa kun jokaiselle osallistujalle jää omaperäinen muisto juhlasta.

Lopussa **kuva** sananlaskukääröistä.

TÄRKEIMMÄT LÄHTEET

- Brown, Francis: THE BROWN-DRIVER-GRIGGS HEBREW AND ENGLISH LEXICON. Hendrickson, USA 2004. 8. painos. (Perustuu teokseen, William Gesenius: HANDWÖRTERBUCH ÜBER DAS ALTE TESTAMENT).
- Davidson, Benjamin: ANALYTICAL HEBREW AND CHALDEE LEXICON. Hendrickson, USA 1985.
- Even-Shoshan, Abraham (toim.): קונקורדנציה חדשה לתנ"ך. A NEW CONCORDANCE OF THE BIBLE. Thesaurus of the Language of the Bible. Hebrew and Aramaic. Roots, Words, Proper names, Phrases and Synonyms. המלון החדש, Israel 2000. 5. painos.
- JERUSALEM CROWN. כְּתָר יְרוּשָׁלַיִם. The Bible of the Hebrew University of Jerusalem. Jerusalem, Israel 2000.
- Kautzsch, E. (toim.): GESENIUS' HEBREW GRAMMAR. Clarendon Press, Oxford, Englanti 1910. 2. laajennettu englannin kielinen painos.
- Klein, Ernst: A COMPREHENSIVE ETYMOLOGICAL DICTIONARY OF THE HEBREW LANGUAGE FOR READERS OF ENGLISH. Carta Jerusalem. The University of Haifa, Israel 1987.
- Liljeqvist, Matti: HEPREA – SUOMI, ARAMEA – SUOMI. VANHAN TESTAMENTIN SANAKIRJA. Aikamedia Oy, Saarijärvi 2004.
- Strong, James: THE NEW STRONG'S EXPANDED DICTIONARY OF BIBLE WORDS. Thomas Nelson, USA 2001.

Sananlaskujen Kirjasta poimittuja Helmiä ja ikuisia Viisauden Sanoja

Heprealaisesta Raamatusta poiminnut ja suomeksi kääntänyt
Johanan Ben-Israel

Copyright © Johanan Ben-Israel 2006

1.

יִרְאֵת ה' יִרְאֵשִׁית דָּעַת חֲכָמָה וּמוֹסָר אֲוִילִים בְּזוּ:

Herran pelko on tiedon alku, viisautta ja kuria tyhmät halveksivat.

SANANLASKUT 1:7 ☆ משלי א, ז

2.

בָּטַח אֶל-ה' בְּכָל-לִבֶּךָ וְאֶל-בֵּינְתֶךָ אֶל-תִּשְׁעֵן:

בְּכָל-דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישָׁר אֶרְחֹתֶיךָ:

Luota Herraan koko sydämestäsi, äläkä nojautu omiin voimoihisi.

Tunne Hänet kaikilla teilläsi, niin Hän tasoittaa (tai suoristaa) polkusi.

SANANLASKUT 3:5-6 ☆ משלי ג, ה-ו

3.

כִּבְדֵר אֶת-ה' מִהוֹנָה וּמִרְאֵשִׁית כָּל-תְּבוּאָתְךָ:

וְיִמְלְאוּ אֲסָמוֹךְ שִׁבְעָה וְתִירוֹשׁ יִקְבְּיָךְ יִפְרְצוּ:

Kunnioita Herraa antamalla varoistasi, ja kaiken satosi parhaimmasta.

Niin täyttyvät sinun viljavarastosi täyteen, ja viini tulvii kuurnistasi.

SANANLASKUT 3:9-10 ☆ משלי ג, ט-י

4.

מִכָּל-מִשְׁמַר נִצַּר לִבֶּךָ כִּי-מִמּוֹנוֹ תוֹצֵאוֹת חַיִּים:

Yli kaiken varoitavan varjele sydämesi, sillä sieltä lähtee elämä.

SANANLASKUT 4:23 ☆ משלי ד, כג

5.

אֲנִי אֲהַבִּי אֶהָב וּמְשַׁחֲרֵי יִמְצְאוּנִי:

Minä rakastan niitä jotka Minua rakastavat, ja jotka Minua varhain etsivät löytävät Minut.

משלי ה, יז ☆ SANANLASKUT 8:17

6.

תְּחִלַּת חֲכָמָה יִרְאֶת ה' וְדַעַת קְדוֹשִׁים בִּינָה:

Viisauden alku on Herran pelko, ja Pyhimmmän tunteminen ymmärrystä.

משלי ט, י ☆ SANANLASKUT 9:10

7.

לֹא-יִרְעִיב ה' נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רְשָׁעִים יְהַרְף:

Herra ei salli oikeamielisen sielun nälkää,
mutta synnintekijöiden himon Hän työntää luotaan pois.

משלי י, ג ☆ SANANLASKUT 10:3

8.

שְׂנָאָה תְּעוֹרֵר מְדַנִּים וְעַל כָּל-פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֶהָבָה:

Viha repii riitoja, mutta rakkaus peittää kaikki rikkomukset.

משלי א, יב ☆ SANANLASKUT 10:12

9.

בְּרִכַּת ה' הִיא תַעֲשֶׂיר וְלֹא-יִוֹסֵף עֶצֶב עִמָּה:

Herran siunaus tekee rikkaaksi, eikä oma vaiva siihen mitään lisää.

משלי י, כב ☆ SANANLASKUT 10:22

10.

יֵשׁ מִפִּזֹּר וְנוֹסֵף עוֹד וְחוֹשֵׁף מִיִּשָׁר אֶדְ-לְמַחְסוֹר:

Antelialle kootaan vielä lisää, mutta yli kohtuuden säästävä eläkin puutteessa.

משלי יא, כד ☆ SANANLASKUT 11:24

11.

נֶפֶשׁ-בְּרָכָה תִדְּשֵׁן וּמְרוֹה גַם-הוּא יוֹרָא:

Siunaava sielu vihannoi, ja toisia kasteleva saa myös itse sateen (tai opetuksen).

משלי יא, כה ☆ SANANLASKUT 11:25

12.

פְּרִי-צְדִיק עֵץ חַיִּים וְלִקְחַ נִפְשׁוֹת חֶכֶם:

Oikeamielisen hedelmä on elämän puu, ja viisas voittaa sielunsa.

SANANLASKUT 11:30 ☆ משלי יא, ל

13.

בְּאַרְח־צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אֶל-מָוֶת:

Oikeamielisyyden polulla on elämä, ja sitä tietä kulkien ei kuole.

SANANLASKUT 12:28 ☆ משלי יב, כח

14.

יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לְפָנֵי-אֵישׁ וְאַחֲרֵיהָ דְרָכֵי-מָוֶת:

Tie voi näyttää suoralta miehen kasvojen edessä, joka lopulta on kuitenkin kuoleman teitä.

SANANLASKUT 14:12 ☆ משלי יד, יב

15.

בִּירְאַת ה' מְבִטֵחַ-עֹז וּלְבָבָיו יִהְיֶה מַחְסָה:

Herran pelossa on vahva luottamus, ja lapsilleenkin se tulee turvaksi.

SANANLASKUT 14:26 ☆ משלי יד, כו

16.

יִרְאֵת ה' מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמִּקְשֵׁי מָוֶת:

Herran pelko on elämän lähde, se pitää erossa kuoleman ansoista.

SANANLASKUT 14:27 ☆ משלי יד, כז

17.

בְּכָל-מְקוֹם עֵינֵי ה' צְפוֹת רָעִים וְטוֹבִים:

Herran silmät ovat joka paikassa, tarkkaamassa pahoja ja hyviä.

SANANLASKUT 15:3 ☆ משלי טו, ג

18.

שְׂאוֹל וְאַבְדוֹן נִגְדוּ ה' אֵף כִּי-לְבוֹת בְּנֵי-אָדָם:

Tuonela ja kadotus ovat Herra edessä, niinpä ihmisten sydämetkin.

SANANLASKUT 15:11 ☆ משלי טו, יא

19.

טוֹב-מַעַט בְּיִרְאַת ה' מְאוּצָר רַב וּמְהוּמָה בּוֹ:

Parempi vähä Herran pelossa, kuin paljo rikkaus ja huoli siitä.

SANANLASKUT 15:16 ☆ משלי טו, טז

20.

אֲרַח חַיִּים לְמַעַלָּה לְמַשְׁכֵּיל לְמַעַן סוֹר מִשְׂאוֹל מָטָה:

Ymmärtäväiselle elämän tie on ylhäällä, pysyäkseen erossa tuonelasta alhaalla.

SANANLASKUT 15:24 ☆ משלי טו, כד

21.

רְחוֹק ה' מִרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צְדִיקִים יִשְׁמָע:

Herra on kaukana synnintekijöistä, mutta oikeamielisten rukouksen Hän kuulee.

SANANLASKUT 15:29 ☆ משלי טו, כט

22.

יִרְאַת ה' מוֹסֵר חֲכָמָה וְלִפְנֵי כְבוֹד עֲנּוּה:

Herran pelko on viisauden kuria, ja kunniaa edeltää nöyryys.

SANANLASKUT 15:33 ☆ משלי טו, לג

23.

כָּל-יִדְרֵכֵי-אִישׁ זָךְ בְּעֵינָיו וְתִכְן רוּחוֹת ה':

Kaikki miehen tiet ovat puhtaat hänen omissa silmissään, mutta Herra koettelee henget.

SANANLASKUT 16:2 ☆ משלי טז, ב

24.

גַּל אֶל-ה' מַעֲשֶׂיךָ וַיִּכְנֹו מִחֲשַׁבְתֶּיךָ:

Vieritä tekosi Herralle, niin sinun suunnitelmasi vahvistetaan.

SANANLASKUT 16:3 ☆ משלי טז, ג

25.

בְּחָסֵד וְאַמֶּת יִכַּפֵּר עֲוֹן וּבִירְאַת ה' סוֹר מִרָע:

Armolla ja totuudella rikos sovitetaan, ja Herran pelossa pysyy erossa pahasta.

SANANLASKUT 16:6 ☆ משלי טז, ו

26.

לֵב אָדָם יַחֲשֵׁב דְרָכּוֹ וְהוּא יִכְיֶן צַעְרוֹ:

Ihmisen sydän suunnittelee tiensä, ja Herra vahvistaa hänen askeleensa.

SANANLASKUT 16:9 ☆ משלי טז, ט

27.

מִסֵּלֹת יִשְׂרָאֵל סוּר מִרָע שְׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דְרָכּוֹ:

Oikeamielisten tie pysyy kaukana pahasta, sielunsa vartiolee joka vartioi tiensä.

SANANLASKUT 16:17 ☆ משלי טז, יז

28.

מִשְׁכִּיל עַל-דָּבָר יִמְצָא-טוֹב וּבֹטֵחַ בַּה' אֲשֶׁרְיוֹ:

Joka ottaa viisautta sanasta löytää hyvyttä, ja luottamus Herraan on hänen omuutensa.

SANANLASKUT 16:20 ☆ משלי טז, כ

29.

מְגִדֵּל-עֵז שֵׁם ה' בּוֹ-יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב:

Herran nimi on vahva torni, oikeamielinen juoksee sinne ja saa turvan.

SANANLASKUT 18:10 ☆ משלי יח, י

30.

מְלוֹהָ ה' חוֹנֵן דָּל וְגַמְלוֹ יִשְׁלֵם-לוֹ:

Joka vaiivasta armahda lainaa Herralle,

ja hänen hyvän tekonsa Hän maksaa täydellisesti takaisin.

SANANLASKUT 19:17 ☆ משלי יט, יז

31.

רַבּוֹת מִחֻשְׁבוֹת בְּלֵב-אִישׁ וְעֵצַת ה' הִיא תְקוּמָה:

Monet ovat ajatukset miehen sydämässä, mutta Herran neuvo pysyy.

SANANLASKUT 19:21 ☆ משלי יט, כא

32.

יִרְאֵת ה' לְחַיִּים וְשָׁבַע יָלִין בְּלִי-יִפְקֹד רָע:

Herran pelko on elämäksi, saa yöpyä kylläisenä eikä kohta pahaa.

SANANLASKUT 19:23 ☆ משלי יט, כג

33.

רִדְךָ צְדָקָה וְחָסֵד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה וְכָבוֹד:

Joka ajaksi takaa oikeamielisyttä ja armoa, löytää elämää, oikeamielisuuden ja kunniaan.

משלי כא, כא ☆ SANANLASKUT 21:21

34.

אֶל-יִקְנֵא לְבָבְךָ בַּחֲטָאִים כִּי אִם-בִּירְאֵת-ה' כָּל-הַיּוֹם:

כִּי אִם-יֵשׁ אַחֲרֵית וְתִקְנֶתְךָ לֹא תִפְרֹת:

Älköön sydämesi kiivailko synnintekijöitä vastaan, vaan Jumalan pelon puolesta kaiken aikaa.

Niin sinulla on tulevaisuus, etkä menetä toivoasi.

משלי כג, יז-יח ☆ SANANLASKUT 23:17-18

35.

כָּל-אִמְרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לַחֲסִים בּוֹ:

אֶל-תּוֹסֶף עַל-דְּבָרָיו פֶּן-יֹוכִיחַ בָּךְ וְנִכְזַבְתָּ:

Jokainen Jumalan sana on koeteltu, Hän on niiden kilpi jota Häneen turvaavat.

Älä lisää Hänen sanoihinsa mitään, ettei Hän muhtelisi sinua ja ettet tulisi valehtelijäksi.

משלי ל, ה-ו ☆ SANANLASKUT 30:5-6

